

VOCAL ENSEMBLE A'DAM

24

Dromen
en
Nacht

o.l.v. Hebe de Champeaux

Programm

Come to me in the silence of the night - Ivo Antognini

i will wade out, hope faith life love - Eric Whitacre

Träume - Richard Wagner, arr. Gottwald

Now Sleeps the Crimson Petal - Paul Mealor

Tonight Eternity Alone - René Clausen

The Sound of Silence - Paul Simon arr. L'Estrange

Only in Sleep - Erik Ešenvalds

PAUZE

Sea Drift - Samuel Coleridge Taylor

Night - Jan van Maanen

Talve Õhtul - Pärt Uusberg

Nachtwache II (Fünf Gesänge op. 104)
- Johannes Brahms

Abendlied - Josef Rheinberger

The New Moon - Erik Ešenvalds

ZANGERS

Sopranen

Cynthia Groesz

Iris Skolidi

Paula van Delden

Roos Hogervorst-Krimp

Naomi Bakels

Martina Radli

Josefine Straesser

Alten

Anna Jongeneel

Coosje Schouten

Margriet Rienks

Petra Mesman

Mariette van Berkum

Rosa Colenbrander

tenoren

Gerben Groeneveld

Marcel Schouten

Daan Doeleman

Alexander Laufer

Gerard van der Wel

Julien Assous

bassen

Hans Al

Kasper van Kooten

Jesse van der Plas

Simon van Boxtel

Bob Sloots

Frans Krouwels

Stefan Woudenberg

Dromen en Nacht

Dromen en Nacht draait rond het prachtig koor arrangement van *Träume*, wat voortkwam uit de liefdesaffaire tussen de schrijfster Mathilde Wesendonck en Richard Wagner. Wagner werd vanwege zijn socialistische politieke activiteiten uit Duitsland verbannen in 1849, en werd, samen met zijn vrouw, in Zürich opgevangen door Otto en Mathilde Wesendonck in 1852. Zij werden financieel ondersteund, en kregen een huisje op hun landgoed in 1857. Wagner had al deel van zijn Ring cyclus geschreven, en werd door zijn interesse in de filosofie van Schopenhauer op het idee gezet om Tristan en Isolde te schrijven. Één van Schopenhauers opvattingen was dat muziek een belangrijke rol speelt in de kunsten als directe uitdrukking van de essentie van de wereld, namelijk de blinde, impulsieve wil. Die blinde, impulsieve wil hebben Richard en Mathilde ten harte genomen, en niet alleen werd zij zijn literaire muze, maar ook zijn minnares.

Muziek als uitdrukking van impulsieve wil, daar zit meer achter. In de stukken van dit programma

vinden wij ook diepgaande reflectie,
ongelooflijke kracht en hoop temidden van
donkere chaos, troost, verwondering, rust.

Dit is een programma met een aantal bekende klassiekers zoals Rheinberger's Abendlied en Nachtwache II van Brahms. Maar grotendeels zijn er veel andere prachtige verrassingen: een zeer dramatische stuk van Samuel Coleridge-Taylor (de "African Mahler") met titel Sea-Drift, the New Moon van Ešenvalds dat met zingende kristal glazen een betovering tot stand brengt, en een stuk van de jonge Est Uusberg (1986) dat een solo kwartet afwisselt met het groot koor.

Zo hopen wij u mee te nemen in een programma dat de dagelijkse sleur onderbreekt en ons meesleept in een droom vol verwondering en magie.

Come to me in the silence of the night (muziek Ivo
Antognini, tekst Christina Rossetti)

Come to me in the silence of the night;
Come in the speaking silence of a dream;
Come with soft rounded cheeks
and eyes as bright as sunlight on a stream; Come back in tears,

O memory, hope, love of finished years.
Oh dream how sweet, too sweet, too bitter sweet,
Whose waking should have been in Paradise,
Where souls brimful of love abide and meet;
Where thirsting longing eyes
Watch the slow door
That opening, letting in, lets out no more.

Yet come to me in dreams, that I may live
My very life again tho' cold in death:
Come back to me in dreams, that I may give
Pulse for pulse, breath for breath:
Speak low, lean low,
As long ago, my love, how long ago.

*Kom tot mij in de stilte van de nacht;
Kom in de sprekende stilte van een droom;
Kom met zachte ronde wangen en ogen zo helder als zonlicht op een stroom;
Kom terug in tranen,
O herinnering, hoop, liefde van voltooide jaren.*

*Oh droom hoe zoet, te zoet, te bitter zoet,
Wiens ontwaken had moeten zijn in het paradijs,
Waar zielen vol liefde verblijven en elkaar ontmoeten;
Waar dorstende verlangende ogen
De langzame deur in de gaten houden*

Die opengaat, binnenlaat, niet meer naar buiten laat.

*Kom toch tot mij in dromen, dat ik mag leven
Mijn eigen leven opnieuw, hoewel koud in de dood:
Kom terug tot mij in dromen, dat ik mag geven
Pols voor pols, adem voor adem:
Spreek zachtjes, leun zachtjes,
Zo lang geleden, mijn liefde, hoe lang geleden.*

i will wade out, hope faith life love (muziek Eric Whitacre, tekst e.e. cummings)

i will wade out
till my thighs are steeped in burning flowers
i will take the sun in my mouth
and leap into the ripe air
alive
with closed eyes
to dash against darkness
in the sleeping curves of my body

hope, faith, life, love, dream, joy, truth, soul

*ik zal doorwaden tot mijn dijen ondergedompeld zijn in brandende bloemen,
ik zal de zon in mijn mond nemen en in de rijpe lucht springen, levend met
gesloten ogen om tegen de duisternis in te rennen in de slapende rondingen
van mijn lichaam
hoop, geloof, leven, liefde, droom, vreugde, waarheid, ziel*

Träume (muziek Richard Wagner arr. Rottwald, tekst Mathilde Wesendonck)

Sag, welch wunderbare Träume
Halten meinen Sinn umfängen,

Daß sie nicht wie leere Schäume
Sind in ödes Nichts vergangen?

Träume, die in jeder Stunde,
Jedem Tage schöner blühen,
Und mit ihrer Himmelskunde
Selig durchs Gemüte ziehn!

Träume, die wie hehre Strahlen
In die Seele sich versenken,
Dort ein ewig Bild zu malen:
Allvergessen, Eingedenken!

Träume, wie wenn Frühlingssonne
Aus dem Schnee die Blüten küßt,
Daß zu nie geahnter Wonne
Sie der neue Tag begrüßt,

Daß sie wachsen, daß sie blühen,
Träumend spenden ihren Duft,
Sanft an deiner Brust verglühn,
Und dann sinken in die Gruft.

*Wat een prachtige dromen zeg
Houd mijn gedachten vast,
Dat ze niet als leeg schuim zijn
Zijn ze in het verlaten niets terechtgekomen?*

*Dromen dat elk uur,
Elke dag mooier bloeiend,
En met hun hemelse kennis
Beweeg vrolijk door je hoofd!*

Dromen die lijken op edele stralen

*Dompel jezelf onder in je ziel,
Om daar een eeuwig beeld te schetsen:
Vergeten, herinnerd!*

*Dromen als lenteson
Kust de bloemen uit de sneeuw,
Dat tot gelukzaligheid nooit gedacht
De nieuwe dag begroet je,*

*Dat ze groeien, dat ze bloeien,
Dromen verspreiden hun geur,
Brand zachtjes op je borst,
En dan zinken in de crypte.*

Now Sleeps the Crimson Petal (muziek Paul Mealar)

-Alfred Tennyson

Now sleeps the crimson petal, now the white;
Nor waves the cypress in the palace walk;
Nor winks the gold fin in the porphyry font;
The firefly wakens, waken thou with me

Now droops the milk-white peacock like a ghost
And like a ghost she glimmers on to me

Now lies the Earth all Danaë to the stars
And all thy heart lies open unto me

Now slides the silent meteor on, and leaves
A shining furrow, as thy thoughts, in me

Now folds the lily all her sweetness up
And slips into the bosom of the lake

So fold thyself, my dearest, thou, and slip
Into my bosom and be lost in me

Tonight Eternity Alone (muziek René Clausen, tekst
Thomas S. Jones)

Tonight eternity alone is near,
the sunset, and the darkening blue,
there is no space for fear,
only the wonder of its truth.

*Vanavond is alleen de eeuwigheid nabij,
de zonsondergang, en het donker wordende blauw,
er is geen ruimte voor angst,
alleen het wonder van de waarheid ervan.*

The Sound of Silence (muziek Paul Simon, arr. A.
L'Estrange)

Hello darkness, my old friend;
I've come to talk with you again.
Because a vision softly creeping
Left its seeds while I was sleeping,
And the vision that was planted in my brain
Still remains within the sound of silence.

In restless dreams I walked alone,
Narrow streets of cobblestone.
'Neath the halo of a street lamp,
I turned my collar to the cold and damp
When my eyes were stabbed by the flash of a neon light
That split the night, and touched the sound of silence.

And in the naked light I saw
Ten thousand people, maybe more.

People talking without speaking,
People hearing without listening,
People writing songs that voices never shared.
And no one dared disturb the sound of silence.

"Fools," said I, "You do not know
Silence like a cancer grows.
Hear my words that I might teach you,
Take my arms that I might lead you."
But my words like silent raindrops fell,
And echoed in the wells of silence.

And the people bowed and prayed
To the neon god they made.
And the sign flashed out its warning,
In the words that it was forming.
And the sign said, "The words of the prophets
are written on the subway walls
And tenement halls, and whispered in the sounds of silence."

Only in Sleep (muziek Erik Ešenvalds, tekst Sara Teasdale)

Only in sleep I see their faces
Children I played with when I was a child
Louise comes back with her brown hair braided
Annie with ringlets warm and wild
Only in sleep Time is forgotten—
What may have come to them, who can know?
Yet we played last night as long ago
And the doll-house stood at the turn of the stair
The years had not sharpened their smooth round faces
I met their eyes and found them mild—
Do they, too, dream of me, I wonder
And for them am I too a child?

*Alleen in de slaap zie ik hun gezichten
Kinderen waar ik als kind mee speelde
Louise komt terug met haar bruine haar gevlochten
Annie met krullen warm en wild
Alleen in de slaap wordt de tijd vergeten—
Wat is er met hen gebeurd, wie zal het weten?
Toch speelden we gisteravond net zo lang geleden
En het poppenhuis stond aan het begin van de trap
De jaren hadden hun gladde, ronde gezichten niet scherper gemaakt
Ik ontmoette hun ogen en vond ze mild -
Dromen zij ook van mij, vraag ik me af
En ben ik voor hen ook een kind?*

Sea-Drift (muziek Samuel Coleridge-Taylor, tekst Thomas Bailey Aldrich)

See where she stands, on the wet sea-sands,
Looking across the water:
Wild is the night, but wilder still
The face of the fisher's daughter!
What does she there, in the lightning's glare,
What does she there, I wonder?
What dread demon drags her forth
In the night and wind and thunder?
Is it the ghost that haunts this coast?—
The cruel waves mount higher,
And the beacon pierces the stormy dark
With its javelin of fire.
Beyond the light of the beacon bright
A merchantman is tacking;
The hoarse wind whistling through the shrouds,
And the brittle topmasts cracking.

The sea it moans over dead men's bones,
The sea it foams in anger;
The curlews swoop through the resonant air
With a warning cry of danger.
The star-fish clings to the sea-weed's rings
In a vague, dumb sense of peril;
And the spray, with its phantom-fingers, grasps
At the
mullein dry and sterile.
O, who is she that stands by the sea,
In the lightning's glare, undaunted?
Seems this now like the coast of hell
By one white spirit haunted!
The night drags by; and the breakers die
Along the ragged ledges;
The robin stirs in its drenched nest,
The hawthorn blooms on the hedges.
In shimmering lines, through the dripping pines,
The stealthy mom advances;
And the heavy sea-fog straggles back
Before those bristling lances!
Still she stands on the wet sea-sands;
The morning breaks above her,
And the corpse of a sailor gleams on the rocks—
What if it were her lover?

*Kijk waar ze staat, op het natte zeezand,
Kijkend over het water:
Wild is de nacht, maar nog wilder
Het gezicht van de vissers' dochter.
Wat doet ze daar, in de schittering van de bliksem,
Wat doet ze daar, vraag ik me af?
Welke angstaanjagende demon sleept haar voort
In de nacht en wind en donder?*

*Is het de geest die deze kust achtervolgt?—
De wrede golven stijgen hoger,
En het baken doorboort de stormachtige duisternis
Met zijn speer van vuur.
Achter het licht van het heldere baken
Gaat een koopvaardijship overstag;
De schorre wind fluit door de wanten,
En de broze topmasten kraken.
De zee kreunt over de botten van dode mensen,
De zee schuimt van woede;
De wulpen schieten door de resonerende lucht
Met een waarschuwend kreet van gevaar.
De zeester klampt zich vast aan de ringen van het zeewier
In een vaag, stom gevoel van gevaar;
En de spray, met zijn fantoomvingers, grijpt
Naar de koingskaars, droog en steriel.
O, wie is zij die aan de zee staat,
In het licht van de bliksem, onverschrokken?
Lijkt dit nu op de kust van de hel
Door een witte geest bezeten!
De nacht sleept zich voort; en de branding sterft
Langs de ruwe richels;
De roodborst roert zich in zijn doorweekte nest,
De meidoorn bloeit op de heggen.
In glinsterende lijnen, door de druipende pijnbomen,
De sluipende zon nadert;
En de zware zeemist dwaalt terug
Voor die stekelige lansen!
Nog steeds staat ze op het natte zeezand;
De ochtend breekt boven haar aan,
En het lijk van een zeeman glinstert op de rotsen—
Wat als het haar minnaar was?*

Night (muziek Jan van Maanen, tekst William Blake)

The sun descending in the west,
The evening star does shine;
The birds are silent in their nest.
And I must seek for mine.
The moon, like a flower In heaven's high bower,
With silent delight Sits and smiles on the night.
Farewell, green fields and happy grove,
Where flocks have took delight:
Where lambs have nibbled,
silent move the feet of angels bright;
Unseen they pour blessing
And joy without ceasing
On each bud and blossom,
and each sleeping bosom.
They look in every thoughtless nest
where birds are cover'd warm;
They visit caves of every beast,
to keep them all from harm:
If they see any weeping
that should have been sleeping,
They pour sleep on their head,
and sit down by their bed.
When wolves and tigers howl for prey,
they pitying stand and weep,
seeking to drive their thirst away
and keep them from the sheep.
But, if they rush dreadful,
the angels, most heedful,
receive each mild spirit,
new worlds to inherit.
And there the lion's ruddy eyes
shall flow with tears of gold:
And pitying the tender cries,

and walking round the fold:
saying, 'Wrath, by His meekness,
and, by His health, sickness,
are driven away From our immortal day.
'And now beside thee, bleating lamb,
I can lie down and sleep,
or think on Him who bore thy name,
graze after thee, and weep.
For, wash'd in life's river,
my bright mane for ever
shall shine like the gold
As I guard o'er the fold.'

Talve õhtul (muziek Pärt Uusberg, tekst Juhan Liiv)

Mets mustab, ööne hämar on laotand üle maa
nad võtnud üksteist hõlma siin talve õhtuga.
Jäänd vaiki org ja võsa, mets lumi heinamaa.
nad võtnud üksteist hõlma siin talve õhtuga.

üks täheke veel udust kord vaatab..kaob ka.
nad võtnud üksteist hõlma siin talveõhtuga.

Ma vaatan aknast välja: kui rahul heinamaa;
kui pügaline vaikus on üle kauge maa..
Ei ole rõõm, ei valu, mis minu rinnassa:
nad võtnud üksteist hõlma siin talveõhtuga.

*Het bos wordt zwart, de duisternis van de nacht verspreidt zich over het
land, ze omhelsden elkaar hier op een winteravond.
Overblijfselen van stilte, vallei en struik, bos, sneeuw, weide.
ze omhelsden elkaar hier op een winteravond.*

één ster kijkt nog een keer uit de mist..verdwijnt ook.

ze omhelsden elkaar hier op een winteravond.

*Ik kijk uit het raam: hoe vrolijk is de weide;
hoe griezelige stilte heerst er in het verre land..
Er is geen vreugde, geen pijn in mijn borst:
ze omhelsden elkaar hier op een winteravond.*

Nachtwache II (muziek Johannes Brahms, tekst Friedrich Rückert)

Ruhn sie? rufet das Horn
des Wächters drüben aus Westen,
und aus Osten das Horn
rufet entgegen: Sie ruhn!
Hörst du, zagendes Herz,
die Flüsterden Stimmen der Engel?
Lösche die Lampe getrost,
hülle in Frieden dich ein.

*Rusten zij? roept de hoorn
van de wachter ginds uit het westen,
en uit het oosten roept de hoorn
terug: zij rusten!
Hoor je, twijfelend, angstig hart,
de fluisterende stemmen der engelen?
Doof de lamp gerust,
laat vrede je omhullen.*

Abendlied (muziek Joseph Rheinberger, tekst Lukas 24:29)

Blieb bei uns, denn es wil Abend werden,
und der Tag hat sich geneigt.
O bleib bei uns, denn es will Abend werden.

*Blijf bij ons, want de avond zal vallen,
en de dag loopt ten einde.
O blijf bij ons, want de avond zal vallen.*

The New Moon (muziek Erik Ešenvalds, tekst Sara Teasdale)

Day, you have bruised and beaten me down,
As rain beats down the bright, proud sea,
Beaten my body, bruised my soul,
Left me nothing lovely or whole --

Yet I have wrested a gift from you,
Day that dies in dusky blue:
For suddenly over the factories
I saw a moon in the cloudy seas --

A wisp of beauty all alone
In a world as hard and grey as stone --
Oh who could be bitter and want to die
When a maiden moon wakes up in the sky?

*Dag, je hebt me gekneusd en geslagen,
Terwijl de regen de heldere, trotse zee beukt,
Mijn lichaam geslagen, mijn ziel gekneusd,
Heeft mij niets moois of heels nagelaten -
Toch heb ik je een geschenk ontnomen,
Dag die sterft in donkerblauw:
Want plotseling over de fabrieken
Ik zag een maan in de bewolkte zeeën --*

*Een stukje schoonheid helemaal alleen
In een wereld zo hard en grijs als steen --
Oh wie zou verbitterd kunnen zijn en willen sterven
Wanneer een maagdelijke maan aan de hemel ontwaakt.*

VOCAL ENSEMBLE A'DAM

24

